

PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE

Elevhälsans medicinska insats
Barn- och utbildning
Eslövs kommun
2019

Datum

2020-01-27

Ansvariga för innehåll

Thomas Larsen, Verksamhetschef enligt HSL § 29

Jeanette Karlsson, Medicinskt ledningsansvarig för EMI, Lex Maria ansvar

Innehållsförteckning

Förklaring av förkortningar	3
Sammanfattning	3
Övergripande mål och strategier	5
Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet	6
Struktur för uppföljning/utvärdering	7
Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet	8
Uppföljning genom egenkontroll	11
Samverkan för att förebygga vårdskador	11
Risikanalys	12
Hälsa- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet	13
Hantering av klagomål och synpunkter	15
Samverkan med patienter och närstående	15
Sammanställning och analys	15

Förklaring av förkortningar och ord i texten:

APL - Arbetsplatsförlagt lärande

APT - Arbetsplatsträff

AUDIOMETER - medicinsk utrustning för mätning av hörsel förmågan.

BAS-program - EMIs återkommande program för hälsobesök

BUP - Barn- ungdomspsykiatri

BVC - Barnvårdscentral

E-handbok- Metodstöd för personalen

EHT- Elevhälsoteam

EHM- Elevhälsomöte

EMI - Elevhälsans medicinska insats

HAB - Barn- och ungdomshabilitering

IVO - Inspektionen för vård och omsorg

MLA - Medicinskt ledningsansvarig

MOTIVERANDE SAMTAL-Samtalsmetod

PRORENATA - Journaldatasystem

Sammanfattning

Den samlade bedömning visar på att såväl vårdkvaliteten som patientsäkerheten fortsätter att utvecklas och till viss del förbättrats under året med hjälp av nya och bättre rutiner. För att öka kvaliteten inom elevhälsans medicinska insats har nya rutiner arbetats fram och andra har uppdaterats. Dock har fortsatt svårigheter med rekrytering av skolsköterskor samt sjukskrivning inneburit att elevhälsans medicinska insats haft svårigheter att genomföra sitt BAS-program och vaccinationer enligt planering på grundskolan. Det har även inneburit svårigheter för att få fördelningen av skolsköterskor på de olika skolorna att fungera tillfredställande och BAS-programmet har prioriterats. Under året anställdes 4 nya skolsköterskor och en visstidsanställd. Tre av dessa började sina tjänster under årets tre sista månader. En ny gymnasieskola togs i bruk till höstterminsstart med plats för en skolsköterska att arbeta, det är två anställda på tjänsten vilket försvårat de praktiska förutsättningarna. Det har skett en kraftig minskning av nyanlända elever till gymnasiet vilket resulterat i att vaccinationer och hälsobesök för dessa elever har fungerat väl. Fortsatt översyn av det administrativa arbetet för att underlätta för personalen görs. Inköp av medicinskteknisk utrustning såsom 2 stycken medicinkylar och medicinsk personvåg har gjorts där behov funnits att uppdatera utrustningen, fler medicinkylar måste dock köpas in. De flesta av årets mål inom den medicinska insatsen av elevhälsan har uppnåtts. Dock kvarstår fortsatt arbete med att alla skolor ska ha fullvärdig skolhälsovårdsmottagningar. Nätverket Mellanskånes skolsköterskor träffas en gång per termin för att utbyta erfarenheter och samverka.

Nätverket Mellanskånes medicinskt ledningsansvariga träffas 2 gånger per termin för att diskutera patientsäkerhet, arbetssätt och metoder, kvalitet, dokumentation.

Nätverket Södra Sveriges medicinskt ledningsansvariga skolsköterskor, skolläkare och verksamhetschefer för skolhälsovården, träffas en heldag en gång per år.

Under året har skolsköterskorna haft 16 professionsmöte, varav 6 också är kombinerat med APT. Under hösten beslutades det att ta bort professionsmöte efter APT. Professionsmötena har behandlat upprättande av, samt information kring nya rutiner, kompetensutbildning, hantering/återkoppling av avvikelser, förmedlande av nyheter, nya lagar och förordningar samt yrkesrelaterade diskussioner. Innehållet har varit av vikt för alla skolsköterskor men framförallt för de nyanställda skolsköterskorna som har fått möjlighet till kollegialt lärande, hjälp och stöd som också främjar patientsäkerheten. Under året har MLA blivit tillfrågad om att ta fram material till forskningsstudien Barnahus Lund; Elevhälsans roll vid handläggning av barn som far illa. Efter samarbete med kommunjuristen har information lagts ut på kommunens hemsida och efter en tid har därefter materialet tagits fram.

Bemanning

Elevhälsans medicinska insats utfördes av 10 medarbetare. Av dessa var 9 medarbetare avsedda för grundskolan och grundsärskolan. 1,0 tjänster fördelat på 2 medarbetare var avsedd för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Därtill kommer medicinsk ledningsansvarig sjuksköterska som även arbetar del av tjänst i grundskolan.

- Utmaningar med att rekrytera och ersätta vid sjukfrånvaro har gjort att den planerade bemanningen inte kunnat uppfyllas helt under året.
- En konsekvens av detta har varit att befintliga skolsköterskor har täckt upp för vakanser och därmed prioriterat ner vissa arbetsuppgifter inom sitt ordinarie uppdrag. Mentorskap för befintlig personal till många nyanställda det senaste året har fungerat mycket väl.

Organisationsförändringar 2019

- Verksamhetschefen avslutade sin tjänst den 15 Februari och ny verksamhetschef tillträdde i direkt anslutning.
- Nybyggda gymnasieskolan startade till höstterminen.

Övergripande mål och strategier

Mål

- Det övergripande målet för EMI är att stödja eleverna till optimal skolgång dvs. att ge alla förutsättningar för att de ska kunna nå sina mål i studierna och lyfta fram barnperspektivet.
- EMI ska ha ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv.
- Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.
- Öka miljötancket inom EMI, genom att ta med miljöperspektiv i det dagliga arbetet.
- Öka vårdnadshavares och elevers delaktighet och möjlighet att kunna påverka EMI.
- Elevhälsan styrs av skollagen och hälso- och sjukvårdslagstiftningen samt Socialstyrelsens och Folkhälsomyndighetens författningar relevanta för verksamheten. Målet är att dokumentet *Vägledning för elevhälsan*, ska genomsyra verksamheten.
- Säkerställa mottagandet av nyanställd personal med mentorskap och breddvidgång i minst 2 veckor. Detta följs upp och utvärderas av MLA och verksamhetschef.

Strategier

- EMI strävar efter gott samarbete med vårdnadshavare.
- EMI strävar efter att göra eleven delaktig i det som rör dem och lyssna in deras önskemål.
- EMI samverkar med kuratorer, skolpsykologer, specialpedagoger, Studie- och yrkesvägledare, skolans pedagoger, fritidsledare samt rektorer inom organisationen. Detta sker främst i och via verksamheternas elevhälsoteam och elevhälsomöte där pedagogerna ingår.
- EMI samarbetar externt med flera aktörer som tex BUP, vårdcentraler, ungdomsmottagning, BVC, hälso- och sjukvården..
- MLA och verksamhetschefen träffas kontinuerligt för att hantera övergripande ledningsfrågor.
- MLA tillsammans med skolsköterskegruppen, uppdaterar befintliga dokument i E-handboken för att minska risk för vårdskada och ökad patientsäkerhet vid administration av läkemedel och vaccin.
- Varje skolsköterska/skolläkare har möjlighet att vid synpunkter eller önskemål om förändring av en rutin eller dokument, fylla i en förändringsblankett. Den kan sedan ligga till grund för en förändring till det bättre.

- EMI leds och utvecklas utifrån frågeställningar: Har vi hög vårdkvalitet? Har vi hög patientsäkerhet? Har elev och vårdnadshavare inflytande i EMI?

Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 9§, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2§,p 1 och HSLF-FS 2018:10

Vårdgivare

Kommunfullmäktig är vårdgivare för EMI. Verksamhetschef skall vara den som ansvarar för verksamheten. Vårdgivaren – bestämmer vilken kompetens denna chef ska ha.

Verksamhetschef enligt HSL

Kommunfullmäktig i Eslövs kommun utsåg enhetschefen för Barn- och elevstödsenheten, till verksamhetschef för EMI, att gälla från och med 2019-03-28.

Medicinskt Ledningsansvarig skolsköterska (MLA)

I Eslövs kommun har verksamhetschefen överlåtit nedanstående ledningsuppgifter till MLA. Regelbundna möten hålls med verksamhetschefen för samarbete och information.

- Kvalitetssäkringsarbete
- Läkemedelshantering
- Ledningssystem
- Avvikelsehantering-Lex Maria anmälan. Verksamhetschefen samt Lex-Maria ansvarig har anmälts och registerförts hos IVO
- Tillsammans med verksamhetschefen skriva patientsäkerhetsberättelse (SOSFS 2011:9) och Kvalitetsberättelse (SOSFS 2011:9, SOSFS 2010:659)
- Remisshantering
- Medicinteknik
- Verksamhetsbesök tillsammans med verksamhetschef
- Vaccinationer
- Bas-program
- Avgränsa

- Handleda, coacha medarbetare
- Delegera arbetsuppgifter
- Medverka vid nyrekrytering av skolsköterskor
- Introduktion av nyanställda, se till att nyanställda skolsköterskor får den introduktion som krävs för att upprätthålla säkerhet och god kvalitet tillsammans med enhetschef/verksamhetschef.

Struktur för uppföljning/utvärdering

Utifrån rapporter och avvikelshantering ska vårdskador mätas kontinuerligt. Framtagen blankett för avvikelshantering fylls i av berörd personal vid upptäckt av avvikelse och lämnas därefter till Lex Maria ansvarig, som gör en bedömning av vilka åtgärder som ska vidtas i samråd med verksamhetschef. Resultatet av åtgärderna sammanställs och återförs avidentifierat till verksamheten och den berörda. Vid vårdskada ska berörda delges samt erbjudas att vara delaktig under utredning samt informeras om sina rättigheter enligt patientsäkerhetslagen 2010:659 samt lagändring SFS 2017:62.

MLA och verksamhetschef har träffats 7 gånger under året där resursfördelning, prioriteringar för verksamheten, avvikelser och resultat följs upp. Åtgärder och beslut från dessa träffar har kommunicerats vidare till professionsgruppen och/eller till berörd hälso- och sjukvårdspersonal. MLA och verksamhetschef har också träffats tillsammans med berörda skolsköterskor för samtal om organisationsförändringar, information och konsultationer. MLA har under året också haft kontinuerliga samtal med kollegor.

Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

Avsikten är att åstadkomma kvalitet och säkerhet inom EMI samt att verksamheten ska utvecklas riktning mot organisationens identifierade mål och strategier. Vården ska vara uppdaterad, evidensbaserad och rutiner ska kontinuerligt omprövas och analyseras.

- Journalgranskning sker under både höst och vårtermin så att alla skolor ska vara granskade under året. I år har 5 skolors granskningar tagits bort pga sjukskrivning och hög arbetsbelastning. Vid granskning av 7 skolor framkom följande;
 - Saknades signeringar, varav en från annan kommun.

- Saknades dokumentation från hälsobesök i åk 8 men ryggundersökning gjord, ingen anledning nämns tex om man valt att avstå.
- Dokumentation om utförd vaccination som bestrids av båda vårdnadshavare och elev.
- Saknas dokumentation från hälsobesök i åk 8, ingen anledning nämns om man valt att avstå.
- Saknas dokumentation från hälsobesök i åk 4, ingen anledning nämns om man valt att avstå.
- Saknar 4 erbjudande om hälsobesök i åk F, 2 och 8 på olika elever.
- Saknar dokumentation om anledning till en remiss till BUP

Flera av granskningarna är från gamla anteckningar och det har inte gått att åtgärda. Två har resulterat i avvikelser.

- Nya rutiner har tagits fram gällande: Mentorskap för att säkra upp för mentorer vad uppdraget innebär. Rutin för EMI inför APL/praktik i gymnasiet, ledningssystem inom EMI.
- Samtliga rutiner, dokument och medgivandeblanketter är uppdaterade och finns tillgängliga i E-handboken.
- Årlig kontroll och kalibrering av medicinsk utrustning har utförts och vid behov har ny medicintekniska produkter köpts in.
- Vaccin beställs och levereras till MLA och förvaras fram tills det ska användas ute på skolorna, i medicinkyl i stadshuset, därefter transporteras vaccinet i kylkedja till medicinkyl på skolorna. Detta innebär att så lite vaccin som möjligt behöver finnas i medicinkylarna på skolorna då inte alla skolor är bemannade dagligen. Kontroll av min och max temperatur görs regelbundet enligt rutin.
- Ordination enligt generella direktiv till skolsköterskorna uppdateras varje läsår samt vid nyanställning.
- Genom det säkra journalsystemet kan vi snabbt och lätt kommunicera, få ordinationer samt hjälp och stöd av skolläkaren angående t.ex. elever, utan att skolläkaren behöver vara fysiskt närvarande.
- Skolsköterskegruppen rapporterar avstämning två gånger per termin hur skolsköterskan är i fas med BAS-programmet till MLA, enligt framtagna rutiner. På så sätt kan vi inom gruppen, i tid stötta upp där det behövs, om möjlighet finns.

- Arbetat fram avtal med Apotek och vaccinleverantörer så att de avaktiverar beställda läkemedel, vilket innebär att vi är säkra på att läkemedlet inte är en förfälskning.
- Skolsköterskor har medverkat i förebyggande arbete om bland annat psykisk hälsa, pubertet, internet information, tjej/killsnack, värdegrunder, de sju diskrimineringsgrunderna, kost/motion, könsidentitet. Detta görs ibland tillsammans med kurator. Skolsköterskorna har även haft egna samtal med elever och föräldrar utifrån Motiverande samtal.
- BAS-programmet är årligen återkommande i årskurserna förskoleklass, 2, 4, 6 och 8 samt under år 1 på gymnasiet. Samtliga elever i grundskolan och gymnasiet har erbjudits hälsobesök.
- Vaccinationer har erbjudits alla elever enligt Svenskt vaccinationsprogram. Vaccinationer till nyanlända elever ordinerar, planeras och start av vaccinationer sker till merparten av dessa elever. Det kan då innebära flera vaccinationer per elev.
- Avklarade bevakningar vilket innebär elever som kallas till uppföljning av t.ex. rygg, syn, vikt, vaccinationer mm regelbundet utanför BAS-programmet. Bevakningarna har uppgått till ca 2120 elever under året ute på skolorna fördelat på 11 skolsköterskor.
- Statistik från elevhälsoblanketter som fylls i vid hälsobesök, tas fram från ett dataprogram och kan nu också tas fram via journalsystemet. Samlad information om elevernas mående kan vid behov delges oidentifierat inom elevhälsan. Underlaget kan användas för att arbeta med särskilda frågeställningar inom elevhälsan tillsammans.
- Uppdatering av E-handboken är kontinuerligt under uppbyggnad.
- Förebyggande arbete i samverkan med övrig elevhälsopersonal eller enskilt t.ex., pubertetssamtal, tjej/killsnack har på vissa skolor ej kunnat genomföras i fullt önskad omfattning pga prioritering. I väntan på att ny personal kunde börja sina tjänster har MLA och två skolsköterskor under hösten varit kontaktpersoner till rektorer, personal och vårdnadshavare på tre skolor, utöver sina egna. Därtill har det varit stora behov på en av skolsköterskornas ordinarie skola där det även varit skolledarbyte som har påverkat arbetet under hösten. Det har också påverkat på så sätt att elever fått vänta på vaccinationer, ordinationer samt hälsobesök. Skolsköterskorna har också täckt upp på skolorna fysiskt för att BAS-programmet skulle prioriteras. Alla skolor är därför nu i fas med BAS-programmet.
- Ny rutin gällande underskrifter av journalrekvisition för omyndiga gymnasieelever har arbetats fram efter kontakt med kommunjurist.

Vi godkänner numera även enbart elevens underskrift i beslut gällande att lämna ut deras journalhandlingar till annan skola. Innan utlämning ska alltid en mognads och sekretessprövning göras.

- Journal och vaccinationsmedgivanden har uppdaterats med tydligt tillägg hur länge medgivandet gäller för, samt att vårdnadshavare/elev har när som helst rätt att återkalla medgivandet oavsett tidsbegränsning.

HLR utbildningar – MLA har fortsatt erbjuda Barn och Vuxen HLR till kommunens medarbetare inom de olika verksamheterna. Pga nödvändiga prioriteringar har vi under året minskat på utbildningstillfällena och utbildat ca 150 personer i Vuxen-HLR och 8 personer i Barn-HLR.

- MLA och verksamhetschef har tillsammans arbetat med förberedelse och planering inför ett eventuellt beslut att vaccinera även pojkar mot Humant papillomvirus hösten 2020.
- Arbetet med BAS-programmet effektiviserades och prioriterades på en av skolorna pga renovering som berörde även EMI mottagning. Mottagningen stängdes under renoveringen och blev inte klar i utlovad tid.
- Översyn av det administrativa arbetet och möjligheter till digitalisering av dokument och signering med bank-id.
- Någon skolsköterska som ansvarar för mer än en skola har provat att ha olika mobiltelefoner till respektive skolenhet. Risken att blanda ihop elever har på så sätt minskat.

Uppföljning genom egenkontroll

- EMI följer Årshjul för årskurserna F-6, F-9 samt Gymnasieskolan. På så sätt säkras att alla planerade aktiviteter såsom vaccinationer, hälsobesök, uppföljande kontroller, inhämtning av BVC journaler mm, genomförs. Avvikelse från detta ska rapporteras enligt hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet.
- Journalsystemet Prorenata uppdateras kontinuerligt och en skolsköterska har ansvaret, se över nyheter, hålla sig uppdaterad samt informera och lära ut vid behov. Personalen har ett eget yrkesansvar att följa de riktlinjer och rutiner som finns och genom egenkontroll på sin skolenhet utföra skolhälsoarbetet utifrån evidens, beprövad erfarenhet, patientsäkerhet och rapportera genom avvikelse om det finns brister som behöver åtgärdas.

- En gång per månad görs en intern loggkontroll av MLA enligt rutin för att säkerställa att ingen obehörig är inne i journalsystemet. Under året har det varit utan anmärkning.
- Vid läsårets slut utvärderar skolsköterskegruppen dokument, hälsoenkäter samt rutiner, om det finns behov av förändring.
- Verksamhetschef och MLA har regelbundna möte. Här kan MLA förmedla hur arbetet för skolsköterskorna fortskrider.
- Skolsköterskorna har regelbundna professionsmöte.

Samverkan för att förebygga vårdskador

Kontinuerlig samverkan inleddes 2014 med lokala primärvårdsenheter, BUP, HAB för utarbetande av gemensamma rutiner och samarbete över huvudmannagränser. Arbetet har fortsatt under 2019 men begränsats av hög belastning på de olika enheterna. Samarbete på enhetschefsnivå, där Barn- och elevstödsenheten och socialtjänsten deltar, med BUP och HAB inleddes november 2016 och har fortsatt under 2019

EMI har under året återupptagit nätverksmöte mellan EMI, Barn Hab, Barn mottagningen. Detta har lett till planering av ytterligare möte för ett större gemensamt möte under våren 2020, där även BUP är inbjudna.

Ögonmottagningen i Eslöv har haft minskad personalstyrka under några år och vi har hänvisats till Ögonläkarna i Eslöv AB. Vi har under 2019 haft fortsatt gott samarbete med dem.

Kontinuerligt samarbete finns med vårdcentralerna Kärråkra, Tåbelund och Brahehälsan i kommunen angående nyanlända elever, som är i behov av hälsobesök.

Hemskolans skolsköterska ansvarar för att alla nyanlända elever i åk F-9 och ska säkerställa god vård genom att ha ett hälsobesök/hälsosamtal med tolk vid behov, samt erbjuda remiss för hälsoundersökning vid inskrivning. Elever som ska börja i åk F-2 går direkt in i sin klass, EMI märker av en betydlig minskning av de nyanlända eleverna i grundskolan och många kommer från andra kommuner och kan då redan erbjudits hälsobesök och vaccinationer. Skolsköterskorna har fortsatt svårigheter på en del skolenheter med att få information om in och utflyttade elever i skolan. Detta har i vissa fall lett till försenade erbjudande om hälsobesök och vaccinationer. På andra skolor fungerar detta mycket väl och vissa skolor har infört fasta inskrivningstider, vilket innebär att skolsköterskan har större möjlighet att närvara. Situationen på gymnasiet 2018 har under 2019 förbättrats betydligt, både resursmässigt samt genom utmärkt arbete för att komma ikapp.

Risakanalys

- Kontinuerligt genomförs riskanalyser i samband med vaccinering för att förebygga vårdskada. Detta sker genom att varje skolsköterska i god tid före varje vaccineringstillfälle, gör en bedömning om att vaccinering kan ske på ett tryggt och säkert sätt enligt rutin i lokal metodbok, E-hanboken.
- Vaccinationsrutin uppdateras kontinuerligt.
- Varje skolsköterska har ett eget ansvar att vid kännedom av exv. smittsam sjukdom hos elev, göra en riskanalys och se rutin för skolhälsovårdens hantering. Viktigt med dokumentation i journalen om vidtagna åtgärder och hur hantering ska ske i det enskilda fallet.
- Framtida målsättning för EMI 2018 var att genomföra fler riskanalyser i flera aktiviteter i skolsköterskegruppen för att öka patientsäkerheten. Detta har under året, pga andra prioriteringar, inte genomförts och blir istället som mål för 2020.
- Riskanalys upprättad gällande behovet av flera medicinkylar som har slutat att fungera eller fungerat osäkert under året. Resulterade i inköp av två nya kylar under hösten och två nya köps in i början av 2020.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

Avvikelser

Skolsköterska/ skolläkare ska rapportera till Lex Maria ansvarig, i händelser som har medfört skada, eller hade kunnat medföra skada i samband med vård och omhändertagande.

Lex Maria ansvarig utför en händelseanalys och vidtar åtgärder. Resultatet ska avidentifieras och återföras till verksamheten.

I de fall det bedöms att en allvarlig vårdskada skett eller skulle kunnat ske ska MLA och verksamhetschef göra en Lex-Maria anmälan av händelsen till IVO.

Skolsköterskorna har fått information om uppdaterad rutin för avvikelshantering. Sju avvikelser är skrivna under året. Ingen avvikelse har under året bedömts vara en Lex Maria anmälan. EMI har skrivit och skickat en extern avvikelse som efter återkoppling visade sig handla om en felregistrering av ett vaccin. Det innebar att eleven fått de vaccin som eleven skulle ha fått. Vi fick in återkoppling på fyra av de skickade externa avvikelserna från 2018. Dessa handlade om saknad dokumentation från BVC om vaccination som sedan hittats under deras utredning, missad vaccination på BVC där det visade sig att BVC vid den tiden inte hade

kännedom om barnet. Det resulterade i en ny rutin som BVC nu följer för att säkerställa att nyinflyttade barn erbjuds kontroller. I de två övriga externa avvikelserna som handlade om en missad vaccination och en felregistrering av ett vaccin, visar återkopplingen att BVC idag har väl fungerande rutiner för att säkerställa detta.

Inga inkomna avvikelser under året från externa vårdgivare.

EMI egna avvikelser 2018 visar på klar förbättring 2019.

Identifierade avvikelser under 2019

- Missat erbjuda hälsobesök i åk 8. Komplex situation.
Åtgärd: Efter skolläkarkontakt skulle ett hälsobesök i åk 8 inte ha gjort någon skillnad.
- Utebliven uppföljning av hörsel. Försämrade hörsel på en frekvens. Vid tiden för kontroll var detta mätvärdet dock godkänt. Ny skolsköterska kallade för uppföljning och upptäckte att elevens hörsel försämrats betydligt på flera frekvenser.
Åtgärd: Vidare remittering till öronläkare för fortsatt utredning.
- Misstänkt ofullständigt vaccinerad elev på BVC.
Åtgärd: Utredning av avvikelserna visar att eleven är fullständigt vaccinerad.
- Dokumentation att hälsobesök i åk 8 utförts men dokumentation från besöket saknas.
Åtgärd: Eleven slutat grundskolan vid upptäckt och journalen överförs till gymnasiet i annan kommun.
- Missad uppföljning av rygg som upptäcks i samband med hälsobesök i åk 8. Skulle erbjudas ny kontroll under våren 2018. Vid undersökning i åk 8 visar det sig att ryggen är normal.
Åtgärd: Ingen, har idag fungerande rutin för bevakning.
- Dokumentation att elev fått vaccin. Bestrids av vårdnadshavare och elev.
Åtgärd: Utredningen visade att ingen av kollegorna varit på skolan det aktuella datumet för vaccinationen. Kontakt med skolläkare som beslutade att ordinera vaccinet och eleven blev vaccinerad.

- Felaktigt liknande vaccin gavs till elev. Vaccinet saknade en komponent.
Åtgärd: Information till vårdnadshavare samt erbjuds kompletterande vaccin. Utredning av händelsen med berörd personal samt noggrann information ang vikten av att följa vaccinationsrutinen.

Avvikelserna har minskat från 48 (2018) till 7 under året. Under 2017-2018 hade vi vakanser samt visstidsanställning av personal utan erfarenhet av yrket, som varit en av orsaken till de ökade avvikelserna 2018. Under 2018-2019 har detta förbättrats då erfaren personal anställts, rutinerna följs bättre, noggrann kontroll av BVC journaler samt nya elever, kan troligen vara en av orsakerna till minskningen.

Vissa av resultaten av årets avvikelser har avidentifierats och återkopplats till skolsköterskegruppen men inte till fullo, alla har i nuläget inte återkopplats till skolsköterskegruppen utan är planerade att göras under våren 2020.

Hantering av klagomål och synpunkter

Verksamhetschef och rektor tar emot och utreder klagomål och synpunkter. Verksamhetschef eller MLA återkopplar till skolsköterskegruppen om allmänna klagomål inkommer som kan påverka patientsäkerheten eller rutiner allmänt.

Om det är frågor som rör patientsäkerhet är det Lex Maria ansvarig som utreder, i samverkan med verksamhetschefen.

Inga klagomål har under året tagits emot.

Samverkan med patienter och närstående

Elevhälsans medicinska insats arbetar för ett nära samarbete med elev och vårdnadshavare. Genom personliga möten och telefonsamtal med elev och vårdnadshavare tillsammans med elevens mognad och ålder avgör enligt föräldrabalken och patientlagen hur mycket eleven ska få fatta egna beslut angående saker som rör dem. Under möte och samtal kan EMI hjälpa till att ge information för att underlätta beslut utan att EMI tar beslutet. Eleven ska alltid få göra sin röst hörd. Tolk används vid behov och önskemål. Information om EMI och kontaktuppgifter finns på kommunens hemsida.

Sammanställning och analys

Resultat av mål 2018

(SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3) vilka resultat som uppnåtts i verksamheten av genomförda åtgärder

Strukturmått

Årlig kontrolls-service av medicinteknisk utrustning har genomförts.

Arbetet med att säkerställa att EMIs lokaler uppfyller ändamålsenlighet avseende sekretess, hygien och medicinsk säkerhet fortgår. Arbetet med att säkerställa hantering av läkemedel, kanyler, vätskor och journaler ute på de olika enheterna pågår fortlöpande.

Kompetensutveckling:

- Alla skolsköterskor som önskade, deltog i Skolsköterskekongressen 2019 i Malmö.
- Tre skolsköterskor deltog i endags kurs, "Barnortopedi för skolsköterskor" i Malmö.
- Två skolsköterskor har gått utbildning i ICDP "Vägledande samspel"
- Flera skolsköterskor samt MLA har deltagit i möte tillsammans med Barnmottagningen i Eslöv för samtal kring tillväxt, pubertet mm, samt med ungdomsmottagningen.
- En skolsköterska har varit på föreläsning om "Förhållningssätt i bemötande av barn och unga som bär på trauma"
- En skolsköterska har gått kurs i "Att möta elever och vuxenstuderande med lindrig, måttlig eller svår synnedsättning", samt föreläsning om droganvändning.
- En skolsköterska har varit på "Barnahusdag angående barn som lever i/bevittnar våld i nära relationer".
- En skolsköterska har varit på föreläsning om krishantering "Cocrisis".
- En skolsköterska har varit på föreläsning om Barnkonventionen.
- MLA har gått uppföljningsutbildning i ledarskap i Malmö, Piku, information om instruktörsutbildning YAM (Youth Aware of Mental Health) i Skånska skolor i Malmö samt information om kommande upphandling av vaccin till skolor i Lund.

Processmått

E-handboken uppdateras kontinuerligt med rutiner och blanketter för ökad patientsäkerhet och EMI arbetar enligt samma mål för god omvårdnad.

Arbetet med mallar, sökord och vårdplanering fortsätter i journalsystemet.

Utvärdering av dokumentation enligt SKOL-VIPS modellen i datajournalen har inte varit möjligt att arbeta med under året, pga inställd utbildning. Det

ska fortsättningsvis ses över. EMI fortsätter arbetet med att säkerställa hantering av läkemedel och journaler.

Den generella läkemedelslistan har setts över av skolläkaren för att minska hanteringen av läkemedel i skolan. Samtliga vårdnadshavares underskrifter fortsätter att krävas på vaccinationsmedgivanden samt journalrekvisitioner för omyndig elev. Undantag finns för elever i gymnasieskolan under 18 år, där vi under året har övergått till att godkänna enbart elevens underskrift, möjlighet finns dock fortfarande för vårdnadshavare att på våra egna dokument, skriva under också.

Undantagsfall finns om det föreligger särskilda skäl att det inte går att få samtliga vårdnadshavares underskrifter, då tar verksamhetschef, MLA i samråd med skolläkaren, ställning i det enskilda fallet, utifrån barnets bästa.

Resultatmått

- Beslut togs 2018 att lägga över ansvaret för eleverna i Centrala undervisningsgruppen på respektive hemskolas skolsköterska. Det har under 2019 inte fungerat tillfredställande. Mycket arbete krävs för att samarbetet med personalen på Centrala undervisningsgruppen samt vårdnadshavare ska fungera. Många elever avstår från att komma på grund av tidigare negativa erfarenheter på hemskolan. Det visar sig också svårt att individanpassa och följa upp hälsobesök när skolsköterskan inte träffar eller ser eleven i deras vardag. Det är svårt att bygga relationer med eleven då de inte kommer och redan kan ha många kontakter inom sjukvården samt låg närvaro i skolan. Eleverna har heller inte möjlighet till att själv söka sig till EMI om de önskar.
- Efter utökningen av frågorna om fysisk och psykisk hälsa (2018) i hälsoenkäterna till eleverna i åk 4 och 8 inför hälsosamtalet, upplever EMI att det framkommer att eleverna har mycket frågor och funderingar i ämnet. Vissa elever pratar mer. Eleverna är idag mer öppna om hur de mår men frågorna gör att det blir en naturlig ingång till att prata med samtliga elever om deras mående. Vi kan i nuläget inte säga om vi av denna anledning, hittar fler elever med psykisk ohälsa än tidigare. Arbetet fortsätter och statistik planeras att tas fram under våren 2020.
- Då vi under de senaste åren fått en ökning av remisser till EMI från BUP, barnmottagningen m.fl. skickade vi under 2019, ut information till respektive verksamhetschef. EMI är ingen remissinstans och vi arbetar främst med att främja elevernas lärande, utveckling och hälsa samt förebygga ohälsa. Detta har lett till färre remisser till oss samt

även till nätverksträffar mellan EMI, Barnhabiliteringen, BUP och Barnmottagningen, tillsammans.

- Det fungerar inte alltid tillfredsställande för den personal som måste åka fram och tillbaka till olika skolor och bryta dagar med att vara på en skola på förmiddagen och en annan skola på eftermiddagen. Innebär minskad effektivitet och tar mycket tid till förflyttning som istället kunde läggas till arbete på skolan.
- Överlämningen av journaler från BVC har i många fall varit besvärliga. Vi har inte fått rätt tillväxtkurvor vilket är ett viktigt arbetsredskap och det har inneburit onödig tid på kontakter med BVC för att få rätt kurvor.
- EMI önskar att arbeta mer hälsofrämjande i större utsträckning på gruppnivå vilket det idag ibland får ges avkall på då primära uppgifter måste prioriteras.
- EMI skannar in alla dokument och medgivande som rör eleven i elevens journal. MLA har under året haft samarbete med kommunens arkivarie, administrativa chef samt personal från SYD arkivera. Verksamhetschef informerades om beslutet som togs om att vi inom EMI i nuläget ska fortsätta att spara dokument med vårdnadshavares/elevs och arkiveras.
- Vi ser en ökning av elevantalet på vissa skolor som gör att förebyggande arbete är svårt att hinna med. Vi ser också att flödet av in och utflyttningar, särskilt i åk 7, har ökat sedan det fria skolvalet 2018.
- Vi ser ett ökat behov av skolläkare i bland annat arbetet med övervikt/fetma och andra tillväxtavvikelser.

En av ytterskolorna har nu fått vask och vatten inkopplat på mottagningen vilket säkrar att vi kan följa befintliga hygienrutiner.

Måluppfyllelse

EMI bedöms överlag ha god måluppfyllelse då basprogrammen på respektive skola är i fas. Skolsköterskebemanningen har just nu stabiliserats

och det finns inga vakanser, vilket möjliggör fördjupad kvalitet i såväl basprogram som förebyggande verksamhet ute på skolorna.

Övergripande mål och strategier för kommande år

Avsikten är att åstadkomma kvalitet och säkerhet i skolhälsovården. Den ska vara uppdaterad, evidensbaserad och rutiner ska kontinuerligt omprövas och analyseras.

- Under år 2020 ska rutiner för dokumentation i journalsystemet fortsätta att utvecklas. Skolsköterskor önskade att få gå kurs i dokumentation, men kursen blev inställd. Ingen kurs har erbjudits under 2019 och vi hoppas därför på att det istället kan bli av under 2020.
- Fortsätta undersökning om möjlighet till digital signering för vårdnadshavare.
- Fortsatt planering av förebyggande arbete mot psykisk ohälsa i de lokala elevhälsoteamen genom kunskapsöverföring och sammanställningar av resultat från hälsosamtal samt genom gemensamma aktiviteter inom elevhälsoteamen såsom pubertetssamtal, tjej/killsnack.
- Den generella läkemedelslistan ses årligen över av MLA och skolöverläkaren för att minska hantering av läkemedel i skolan. Endast akuta läkemedel och värktabletter ska finnas i skolhälsovården. Uppdaterad läkemedelsinstruktion tas fram och finns i E-handboken.
- E-handboken för uppdateras kontinuerligt och är tydlig med enhetliga rutiner och blanketter. Detta leder till att alla inom EMI jobbar enligt samma mål för god vård, vilket ger en ökad patientsäkerhet för vårdtagaren.
- Vid förslag till förändring av något slag har varje skolsköterska/skolläkare möjlighet att ta upp sitt förslag på gruppens professionsmöte samt fylla i en förändringsblankett som kan ligga till grund för en eventuell förändring.
- Årlig kontrollservice av medicinteknisk utrustning ska genomföras.
- Under 2020 har skolsköterskorna lätt att kontakta skolläkaren för konsultation angående t.ex. tillväxtkurvor och ordination av vaccin utanför vaccinationsprogrammet. Skolläkaren kommer åt elevernas journaler och kan läsa information på ett patientsäkert sätt från skolsköterskan via journalsystemet, utan att behöva finnas fysiskt närvarande.
- Under 2020 fortsätter arbetet att säkerställa att EMIs lokaler uppfyller ändamålsenlighet avseende sekretess och medicinsk säkerhet.

- Verksamhetschef och MLA kommer under året fortsätta att se över EMI mottagningars behov och säkerställa hantering av läkemedel, kanyler, vätskor och journaler ute på de olika enheterna.
- Fortsätta utreda om alla skolsköterskor med flera enheter, ska ha en mobiltelefon till respektive skolenhet.
- MLA fortsätter att erbjuda utbildning i Barn-HLR och Vuxen-HLR till kommunens medarbetare i den mån det finns utrymme för det inom tjänsten.
- Arbetet fortsätter med att se över bemanningen så att skolsköterskan har möjlighet att på de skolor som har många barn med särskilda behov och sociala svårigheter, kan hjälpa och stödja elever, vårdnadshavare och personal som ber om stöd.
- En nyrekryterad skolsköterska ska tillsammans med redan utsedd journalsystemsansvarig, arbeta tillsammans med detta. Det minskar risken för sårbarhet när någon är ledig.
- Undvika att personal har flera arbetsplatser och under samma dag behöva transportera viktiga dokument mellan arbetsplatserna.
- Utreda om ny lokal för EMI som har hand om vissa program på gymnasiet, är möjligt för att eleverna ska komma till sina erbjudna hälsobesök och spontanbesök.
- Fortsatt arbete med utvecklingen av processer inom ledningssystemet för att säkerställa verksamhetens kvalitet.
- Säkerställa att vi har tillräckligt med skolläkartid för framtida behov.
- Arbeta med förväntningarna på EMI, på personalen själv, föräldrar, personal och elever. Hur kan vi göra det?
- Arbeta med utvärderingsfrågor till elever och vårdnadshavare efter hälsobesök i F-klass, åk 4 och 8.
- Fortsätta arbetet med att säkerställa hanteringen av nyanlända elever som kan ha haft upp till tre olika personnummer och olika namn.
- Fortsätta arbetet med att undersöka möjligheten till digital signering och digitala dokument.
- Inköp av 2-3 nya medicinkylar.